

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar it-Tnejn, l-20, ta' Diċembru, 2021

Rikors Nru: 476/2021

HSBC BANK MALTA P.L.C.

VS.

ANTHONY SIVE ANTOINE VASSALLO U ANTONIA VASSALLO

Il-Qorti:

1. Din hija deċiżjoni finali dwar talba magħmula mill-HSBC Bank Malta plc biex titlu esekuttiv maħluq b'kuntratt pubbliku jiġi mtenni esegwibbli mill-ġdid;

Daħla

2. B'rikors imressaq fit-**18 ta' Mejju, 2021**, il-bank rikorrenti fisser li Anthony u Antonia miżżewġin Vassallo kienu fit-12 ta' April, 2005, iffirmaw kuntratt quddiem in-Nutar Cinton Bellizzi, fejn fih stqarrew li huma midjunin mal-bank fl-ammont ta' €1,659,668.53. Il-bank jisħaq li dan il-kuntratt pubbliku sar esegwibbli skont l-**artikolu 256(2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, bis-saħħa ta' ittra uffiċjali li ġiet notifikata lill-konvenuti fit-28 ta' Ġunju, 2005. Bi provvedimenti mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-20 ta' April, 2016, il-kuntratt tat-12 ta' April, 2005 reġa' ġie magħmul esegwibbli;

3. Il-bank attur jgħid li għalkemm il-miżżewġin Vassallo wettqu maż-żminijiet xi ħlasijiet, madankollu xorta waħda baqa' bilanċ li għad irid jitħallas. Għalhekk billi minn dakinhar tal-provvediment tal-20 ta' April, 2016 reġgħu għaddew għadd ta' snin u l-miżżewġin Vassallo baqgħu ma ħallsux id-djun kollu tagħhom, il-bank attur talab lill-qorti:

«tawtorizza lis-soċjetà rikorrenti tgħaddi għall-esekuzzjoni tal-istess titolu esekuttiv fuq imsemmi stante li għaddew iżjed minn ħames snin mid-data ta' l-istess kuntratt u li id-dejn għadu mhux saldat kollu u dan ai termini tal-Artikolu 258 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta minn fejn jirizulta li r-rikorrent għandu: "jikkonferma bil-ġurament x-xorta tad-dejn..... li jkun l-esekuzzjoni tagħha u li d-dejn jew parti minnu jkun għadu dovut»;

4. B'digriet maħruġ fl-**20 ta' Mejju, 2021**, din il-qorti ordnat li l-imħarrkin Vassallo jiġu notifikati b'dan ir-rikors u li jekk iridu jressqu twegiba fi żmien għoxrin jum;
5. Il-miżżewġin Vassallo għażlu li ma jwieġbux għalih skont kif iddikjarat mill-avukat tagħhom fis-seduta tat-23 ta' Settembru, 2021 (ara paġna 16 tal-atti);
6. Fis-seduta tas-17 ta' Diċembru, 2021, l-avukati tal-partijiet qabblu li r-rikors seta' jmur għad-deċiżjoni;

Fatti

7. B'att magħmul min-Nutar Clinton Bellizi fit-**12 ta' April 2005**, Anthony u Antonia miżżewġin Vassallo stqarrew lilhom infushom bħala debituri tal-bank rikorrenti fis-somma ta' Lm712,495.70, li maqluba għall-munita ewro jammontaw għal €1,659,668.53 (ara paġni 3 sa 5 tal-atti). Skont dan l-att, id-dejn kien ġej minn self mogħti mill-Bank lill-miżżewġin Vassallo u minn imgħax li ngema' fuq il-kapital tas-somma mislufa;
8. Fil-**21 ta' Ġunju, 2005**, il-bank rikorrenti bagħat ittra uffiċjali lill-miżżewġin Vassallo sabiex dawn iħallsu s-somma ta' Lm712,495.70 imsemmija fl-att nutarili tat-12 ta' April, 2005 (ara paġna 6 tal-atti). Fl-istess ittra, il-miżżewġin Vassallo

15. Kull titlu esekuttiv għandu ħajja limitata u determinata sa meta tista' ssir l-esekuzzjoni tiegħu (ara ***Eileen Busietta v. Adrian Busietta*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar is-6 ta' Marzu, 2014). Hekk pereżempju, fil-każ ta' kuntratt nutarili dwar dejn likwidu, ċert u li għalaq, it-terminu li fih dan jista' jiġi esegwit, wara d-dħul fis-seħħ tal-emendi miġjuba bl-**Att IV tal-2016**, huwa ta' **ħames snin**. Qabel l-**Att IV tal-2016**, it-terminu kien ta' tliet snin;
16. Ġie mgħallem fil-ġurisprudenza li ż-żmien ta' esekuzzjoni msemmi fil-liġi huwa wieħed ta' dekadenza u mhux ta' preskrizzjoni u li dan iż-żmien ta' ħames snin għandu jitqies li beda jitlaq mid-data tal-kuntratt nutarili u mhux wara l-jumejn li ssir in-notifika tal-att ġudizzjarju msemmija fl-**artikolu 256(2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara f'dan is-sens is-sentenza mirquma ***Nobbli Mario Galea Testaferrata nomine v. Maria Borg*** mogħtija mill-Qorti tal-Appell fl-4 ta' Marzu, 1993);
17. Kif tajjeb imfisser mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza ***HSBC Bank Malta p.l.c. v. Charmaine Saliba*** tat-30 ta' Settembru, 2016) ir-raġuni għal din hija għaliex,

«Altrimenti t-terminu jisfa wieħed soġġettiv, dipendenti fuq ir-rieda tal-kreditur. Mentri huwa ritenut li l-validità ta' titolu eżekuttiv u t-terminu relattiv, għandu jkun wieħed ogġettiv indipendentement mir-rieda tal-kreditur.»
18. Wara li jgħaddu ħames snin minn fuq il-kuntratt nutarili, kreditur ma jstax jaqbad u jitlob li jinħarġu aktar mandati esekuttivi biex jinforza l-kreditu tiegħu. Tassew biex kreditur ikun jista' jerġa' jsegregwixxi kuntratt wara li jkunu għaddew dawn il-ħames snin, huwa jrid l-ewwel iġib l-awtorizzazzjoni mill-qorti skont il-proċedura msemmija fl-**artikolu 258(ċ) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;
19. Din l-awtorizzazzjoni l-kreditur jista' jiksibha skont l-**artikolu 258(ċ) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** billi jressaq rikors u billi jtenni bil-ġurament tiegħu: (i) ix-xorta tad-dejn jew tat-talba li jkun qed ifittex l-esekuzzjoni tagħha; u (ii) li d-dejn jew parti minnu jkun għadu dovut;

20. L-awtorizzazzjoni tal-Qorti skont l-**artikolu 258(ċ) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** tiskadi wara ħames snin, b'dana li jekk wara dan il-perijodu l-kreditur ikun irid jerga' jgħajjex it-titlu esekuttiv tiegħu huwa jrid jerga' jitlob l-awtorizzazzjoni mill-ġdid;
21. Tajjeb illi jingħad li xogħol il-Qorti f'din l-għamla ta' proċedura mhuwiex biex toħloq kanonizzazzjoni ġdida ta' kreditu, iżda li terġa' tgħajjex titlu esekuttiv li jkun għadda żmien minn fuqu (ara **Middle Sea Insurance p.l.c. v. Francis Chetcuti et** maqtugħa mill-Qorti tal-Appell fis-17 ta' Marzu, 2021). Kif imfisser mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza **Edgar Fava v. Gerald Rapinett et** deciża mill-Qorti tal-Appell nhar il-25 ta' Frar, 2021:
- «L-indaġini li hi trid tagħmel f'każijiet ta' din ix-xorta huwa wieħed limitat. Kif qalet il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża **Bank of Valletta plc v. Refco Co. Ltd et** deciża fit-12 ta' April, 2012:*
- Irrispettivament x'inhu l-ammont li għadu dovut mill-intimati, f'dan it-tip ta' proċediment m'humiex il-kompitu tal-qorti li toqgħod tagħmel kontegġi u tikkundanna lill-intimati jħallsu xi ammont. L-eżerċizzju li jrid isir hu pjuttost wieħed ta' verifika li għad hemm ħlas dovut, ċjoè li l-obbligazzjoni tal-ħlas għadha teżisti u li għalhekk ikun għadu jeżisti t-titolu esekuttiv favur il-kreditur. Ovvjament l-esekuzzjoni għandha ssir biss fuq il-bilanċ li għadu dovut mill-intimati.»*
22. Naturalment jekk il-konvenut jallega li huwa jkun ħallas id-dejn kollu jew f'parti minnu, allura l-qorti jkollha bilfors tidħol f'eżerċizzju ta' għarbiel biex tara jekk tassew ikunx sar dan il-ħlas jew le (ara **Bank of Valletta p.l.c. v. Carmelo Farrugia Melfar Ltd** deciża mill-Qorti tal-Appell fit-22 ta' Frar, 2013). Huwa sewwasew għalhekk li huwa importanti ħafna, li anke jekk il-liġi ma tgħid xejn, il-konvenut xorta waħda għandu jigi notifikat bir-rikors dwar talba għall-esekuzzjoni mill-ġdid ta' titlu esekuttiv, sabiex dan ikun jista' jwieġeb dwar jekk id-dejn għadux jeżisti jew le;
23. Siewi wkoll illi jingħad li mhuwiex meħtieġ li kreditur jippreżenta ittra uffiċjali qabel ma jipproċedi bir-rikors taħt l-**artikolu 258** biex jerga' jagħti l-ħajja għall-

eżekuzzjoni tal-kuntratt (ara **Joseph Gatt et v. Peter Agius et**, Appell Superjuri tat-23 ta' Novembru, 2020);

24. Meqjus dan kollu għall-każ li għandna quddiemna, il-qorti ma ssib l-ebda raġuni tajba għaliex m'għandhiex tilqa' t-talba tal-bank rikorrenti biex terġa' tgħajjex l-eżekuzzjoni tal-kuntratt pubbliku tat-12 ta' April, 2005. Anzi min-naħa tagħhom l-imħarrkin Vassallo ma ressqu twegiba biex jikkontestaw it-talba tal-bank rikorrenti biex jipprovaw jikkonvinċu lill-qorti li t-talba tal-bank rikorrenti mhijiex waħda mistħoqqha;

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi dan ir-rikors billi:

Tilqa' t-talba tal-bank rikorrenti u tiddikjara li l-kuntratt pubbliku tat-12 ta' April, 2005, fl-atti tan-Nutar Clinton Bellizzi bħala esegwibbli mill-ġdid u dan safejn jolqot il-bilanċ li baqa' ma tħallasx mill-konvenuti Vassallo;

Tordna wkoll li l-ispejjeż marbuta ma' dawn il-proċeduri jitħallsu kollha kemm huma mill-konvenuti miżżewġin Vassallo;

Christian Falzon Scerri

Imħallef

Mary Josephine Musu

Deputat Registratur